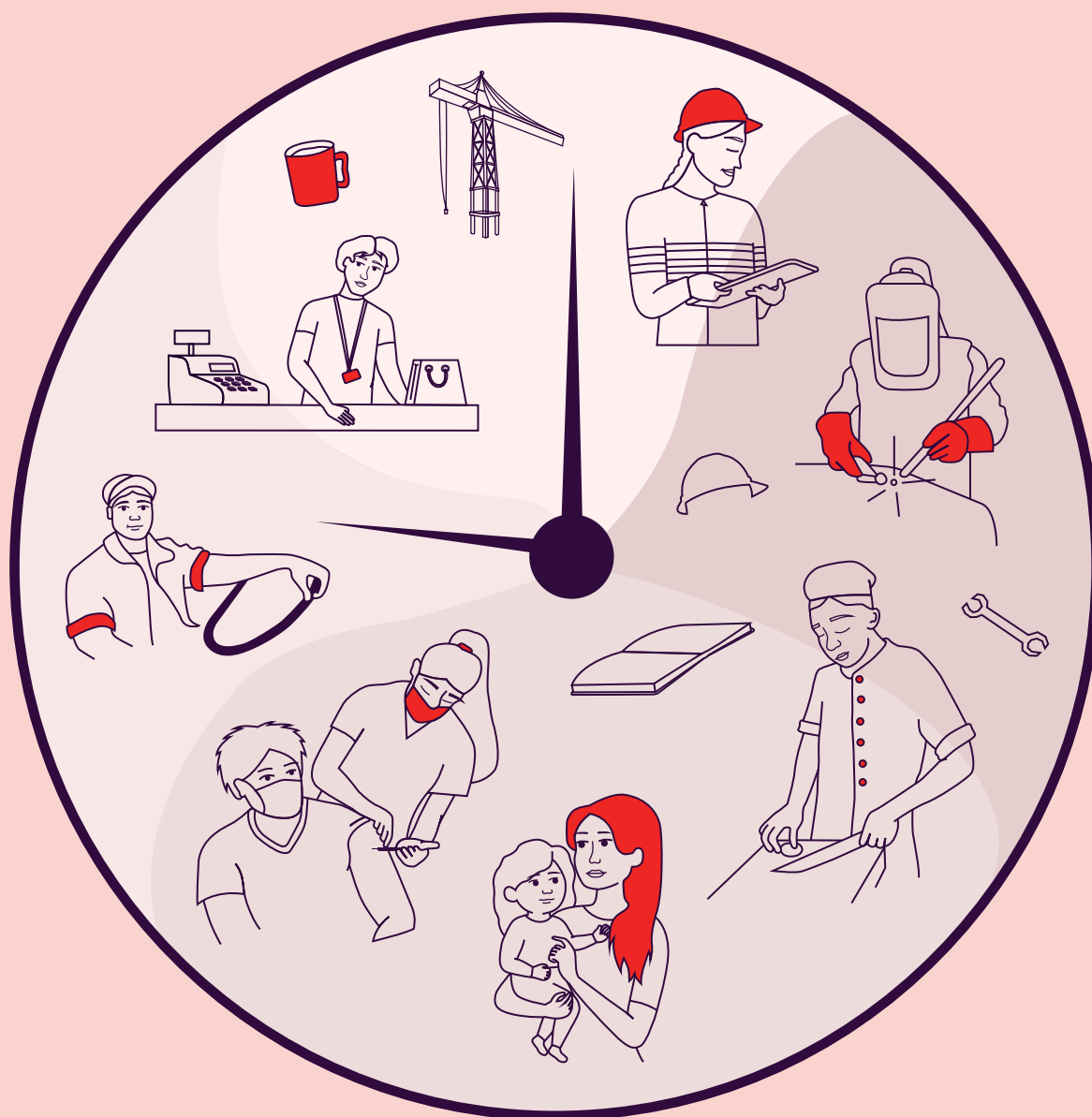

Delrapport 1

Sverige arbetar mycket

LOs arbetstidsutredning 2025

Författare: Klara Gullström
Enheten för samhällspolitik

Stockholm 2025-03-13

www.lo.se

© Landsorganisationen i Sverige 2025

Illustration: Pushing Buttons och Karolina Jurcevic

Grafisk form: LO

Tryck: Bantorget Grafiska AB, Stockholm 2025

ISBN 978-91-566-3735-3

LO 25.03 100

Innehåll

Sammanfattning	4
Sverige arbetar mycket	5
Att mäta och jämföra arbetstid	6
Det enklaste måttet är förenklat	6
Om källorna för arbetstid	7
Val av jämförelseländer	7
Svenskar arbetar mycket	8
Faktiskt arbetad tid	8
Vanligen arbetad tid	10
Många svenskar arbetar	11
Ett långt arbetsliv	13
Många kvinnor i arbete	14
Så mycket arbetar Sverige	15
Bilaga	17
OECD i stället för Eurostat	17

Sammanfattning

Som ett led i samordningen inför avtalsrörelsen 2025 tillsatte LO en bred utredning som ska utgöra underlag för kommande förhandlingar i syfte att förkorta arbetstiden i Sverige. Det här är en delrapport i denna arbetstidsutredning.

I delrapporten presenteras utvecklingen av arbetstider och förutsättningar på arbetsmarknaden för Sverige och ett antal jämförbara länder. Syftet är att visa hur arbetstiden i Sverige utvecklats de senaste decennierna i jämförelse med andra länder.

Det är hög tid att revidera bilden av hur mycket svenskar faktiskt arbetar i jämförelse med liknande länder. Våra långa arbetsveckor och höga sysselsättning gör att vi som land – trots föräldraledigheter och semestrar – faktiskt arbetar mycket.

I Sverige och andra jämförbara länder sjönk arbetstiden per sysselsatt under 1970-talet. Under denna period hade Sverige också kortast arbetstid. Sedan hände något. Från början av 1980-talet började arbetstiden öka i Sverige medan den fortsatte att sjunka i andra länder.

Svenskar har en lång normalarbetstid per vecka. Till skillnad från i jämförelseländerna så är den absolut vanligaste arbetsveckan i Sverige 40 timmar. Vi har jämförelsevis få som är sysselsatta på deltid. De som arbetar deltid i Sverige arbetar vanligen fler timmar per vecka (fyra timmar mer per vecka jämfört med Danmark och Norge).

Det går att hitta länder där sysselsatta arbetar längre veckor och har en högre genomsnittlig faktisk årsarbetstid än Sverige. Men då får man framför allt leta bland länder som Turkiet och Serbien, där sysselsättningsgraden (och framför allt sysselsättningsgraden bland kvinnor) är mycket lägre. Hög sysselsättningsgrad korrelerar vanligtvis med ett lägre genomsnittligt antal arbetade timmar per sysselsatt, men Sverige sticker ut bland jämförelseländerna med att ha både hög sysselsättningsgrad och lång veckoarbetstid.

Sveriges höga sysselsättningsgrad kommer från en stor andel kvinnor på arbetsmarknaden och ett långt förväntat arbetsliv. Sysselsättningsgraden bland 50-74-åringar och kvinnor är högre i Sverige än något av våra jämförelseländer.

Jämförelsevis lång faktisk arbetstid för sysselsatta tillsammans med hög sysselsättningsgrad innebär att Sverige hamnar i toppen när det kommer till hur många timmar vi arbetar per invånare.

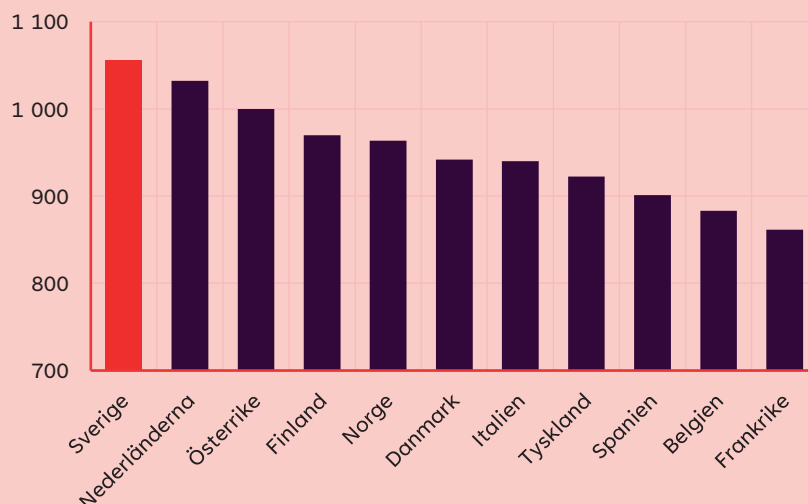
I rapporten presenteras måttet arbetade timmar per capita, det vill säga hur mycket hela befolkningen arbetar i snitt. Även här hamnar Sverige högt i jämförelse med andra länder. Fler kvinnor, fler äldre och fler unga i extraarbete betyder att arbetet delas på fler personer.

Sverige arbetar mycket

- **Vi har långa arbetsveckor:** I Sverige har en majoritet av de anställda en vanlig veckoarbetstid på 40 timmar, medan det normala i Danmark är 37 timmar och Norge 37,5 timmar per vecka. I Danmark ingår ofta även lunchrasten i arbetstiden.
- **I alla andra jämförbara länder har arbetstiden minskat över tid:** Sedan 1970-talet har den genomsnittliga arbetstiden per sysselsatt kontinuerligt minskat i jämförelsebara länder. Sverige har inte följt samma trend. I stället har svenskar årsarbetstid till och med ökat sedan början på 1980-talet.
- **Svenskar arbetar mycket även inklusive frånvaro av sjukdom, semester eller föräldraledighet:** Antalet faktiskt arbetade timmar per sysselsatt är högre i Sverige än i jämförbara länder.
- **Färre och längre deltid i Sverige:** Totalt sett arbetar en lägre andel deltid i Sverige än i flera jämförelseländer, och svenskar som arbetar deltid har längre arbetsveckor än andra länder.
- **Vi har högt deltagande på arbetsmarknaden:** Svenskar har en av de högsta sysselsättningsgraderna i Europa. Särskilt kvinnor och äldres deltagande på arbetsmarknaden sticker ut.
- **Svenskar har längre arbetsliv:** Svenskar har ett av de längsta förväntade arbetsliven i Europa.
- **Svenskar arbetar mycket per capita:** I beräkningar av arbetade timmar per capita ligger Sverige högt bland jämförelseländerna.

Arbetade timmar per capita

Totalt antal timmar, befolkningen 15-79 år, 2023

Källa: Eurostat (LPI).

Att mäta och jämföra arbetstid

De flesta internationella jämförelser som mäter arbetstid utgår från urvalsundersökningar där individerna får uppskatta tiden de själva arbetat. I dessa undersökningar finns i huvudsak två sätt att mäta arbetstid.

- Den **faktiskt arbetade tiden** påverkas av faktorer som sjukskrivning, semester, röda dagar, VAB och övertid. Därför är den faktiskt arbetade tiden ofta mer relevant för att visa hur mycket arbetskraften faktiskt jobbar.
- Den **vanligen arbetade tiden** visar hur många timmar som en genomsnittlig person med arbete vanligtvis arbetar en typisk arbetsvecka. En typisk vecka räknar inte med någon frånvaro. För majoriteten av anställda överensstämmer den vanligen arbetade tiden med den överenskomna arbetstiden.¹

Det enklaste måttet är förenklat

Det mått som ofta används vid internationella jämförelser är antalet genomsnittligt faktiskt arbetade timmar per sysselsatt (i arbete), antingen per år eller vecka. Måttet säger dock inget om hur mycket en typisk svensk arbetar, eller om hur mycket Sverige som land arbetar.

Ett problem med måttet är att alla sysselsatta generaliseras. Eftersom måttet utgår från den faktiskt arbetade tiden är all frånvaro inräknad. Vid första anblicken kan det därför tyckas ge en rättvis och enkel bild av hur mycket ett visst land jobbar jämfört med ett annat. Men det är viktigt att komma ihåg att antalet arbetade timmar skiljer sig åt mellan kön, skede i livet och typ av anställning. Genomsnittsmåttet riskerar därför att ge en missvisande bild av hur mycket en svensk faktiskt arbetar.

Ett annat problem handlar om att måttet utgår från antalet sysselsatta. En sysselsatt definieras som en som arbetat minst en timme för ersättning under den gångna veckan. Därför har strukturen på ett lands arbetsmarknad stor påverkan på utfallet. Ett lågt värde på måttet "faktiskt arbetade timmar per sysselsatt" kan därför bero på att många i landet är sysselsatta.

För att förstå hur mycket en svensk arbetar och hur mycket Sverige som land arbetar måste vi därför titta på fler variabler, och framför allt på hur mycket Sverige arbetar i relation till sin befolkning.

¹ SCB, Jobba mer eller jobba mindre? Hur ser det ut bland anställda i Sverige? Arbetskraftsundersökningarna 2023, Temarapport 2024:4

Om källorna för arbetstid

Eurostat: EU-kommissionens statistikavdelning Eurostat har två källor som visar ett lands arbetade tid.

- Den som anses ha bäst jämförelsebarhet utgår från urvalsundersökningen Labour Force Survey (LFS),² som i sin tur använder nationella arbetskraftsundersökningar. Det svenska underlaget kommer från SCB:s arbetskraftsundersökning, AKU. LFS har genomförts i sin nuvarande form sedan 2008, men under 2021 ändrades metoden för datainsamling vilket gör att Eurostat i dagsläget avråder från att göra internationella jämförelser över tid.
- Den andra källan från Eurostat baseras på så kallade produktivitetsindikatorer (LPIs). Dessa visar antalet arbetade timmar på aggregerad nivå. Produktivitetsindikatorerna utgår från nationalräkenskaperna. I vissa fall använder länder registerdata för att mäta arbetade timmar, men i andra fall (som Sveriges) utgår man från AKU och justerar genom att använda information från andra datakällor.

OECD: Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, OECD, uppskattar arbetstid baserat på samma nationalräkenskaper som Eurostats LPIs använder, men gör egna justeringar i de fall ländernas arbetstid beräknas från LFS i stället för registerdata.

PWT: Penn World Tables redovisar ungefär samma data som Eurostat, men går längre tillbaka i tiden. Avvikelserna från Eurostats nationalräkenskaper är små och handlar som mest om en skillnad på 10-20 timmar per år för årsarbetstider över 1 400 timmar.

Val av jämförelseländer

I den första delen av rapporten presenterar vi data över arbetstid från de länder vars förutsättningar på arbetsmarknaden liknar Sveriges. Baserat på faktorer som sysselsättningsgrad, kollektivavtalsanslutning och deltidsarbete jämför vi därför Sverige med Norge, Danmark, Finland, Österrike, Tyskland och Nederländerna.

I den andra delen av rapporten adderar vi även de länder som Medlingsinstitutet vanligtvis använder sig av i sina jämförelser. Utöver de länder som tidigare nämnts tillkommer Belgien, Frankrike, Italien och Spanien. Dessa totalt tio utvalda länder ("Västeuropa") präglas av en globalt sett hög produktivitet och höga löner. De är också de länder som majoriteten av Sveriges export går till.³

² Värt att notera är att definition av sysselsatt (worker) är någon som arbetat minst en timme under den senaste veckan, eller är ledig från ett arbete. Egenföretagare ingår också i måttet.

³ Medlingsinstitutet (2021), Ekonomi och lönebildning under pandemin – En internationell utblick.

Svenskar arbetar mycket

I de internationella jämförelserna av faktiskt arbetad tid som utgår från antalet sysselsatta minskade alla jämförbara länders arbetstid från och med 1970-talet. I Sverige har antalet arbetade timmar under samma period i stället stått still och till och med ökat de senaste fyrtio åren.

En bidragande orsak till att Sverige har fler arbetade timmar per sysselsatt relativt jämförelseländerna är att vi har en mindre andel deltidsanställda och att dessa arbetar fler timmar i veckan.

En ytterligare förklaring är att den vanliga veckoarbetstiden i Sverige normalt sett är längre än i våra jämförelseländer. En absolut majoritet, 60 procent, av svenskarna jobbar normalt 40 timmar eller mer per vecka. I Österrike och Tyskland är 40-timmarsveckor ungefär lika vanligt som att arbeta kortare veckor, medan den vanliga veckoarbetstiden i Norge och Danmark ligger mellan 35–39 timmar. Då den avtalade veckoarbetstiden i Norge och Danmark är 37,5 respektive 37 timmar, är detta inte förvånande.

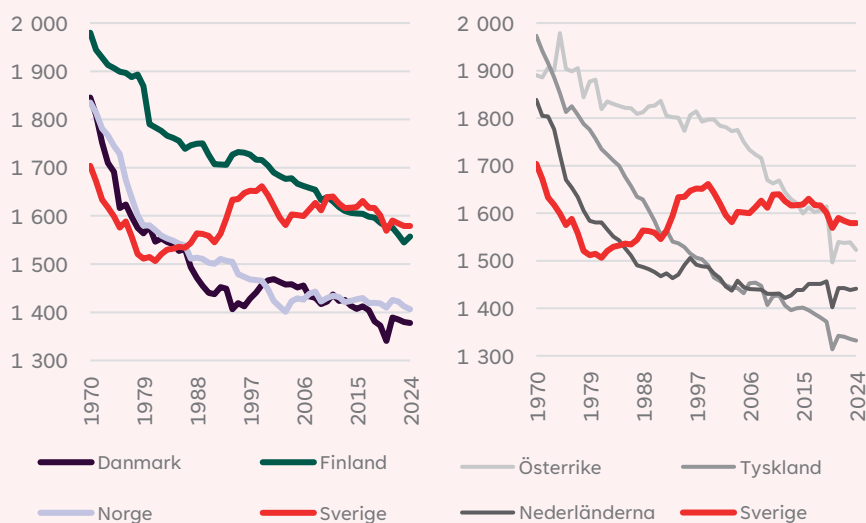
Faktiskt arbetad tid

Antalet arbetade timmar per sysselsatt har minskat sedan 1970-talet i alla jämförelseländer. I Sverige, som hade den lägsta nivån på arbetade timmar per sysselsatt under sjuttioalet, har arbetstiden ökat sedan början på 1980-talet. Sverige har därmed gått från att vara det land som arbetade minst per sysselsatt till att vara det land som arbetar mest, vilket diagram 1 visar.

DIAGRAM 1

Genomsnittligt antal arbetade timmar

Faktiskt arbetade timmar per sysselsatt (i Norden och övriga länder)

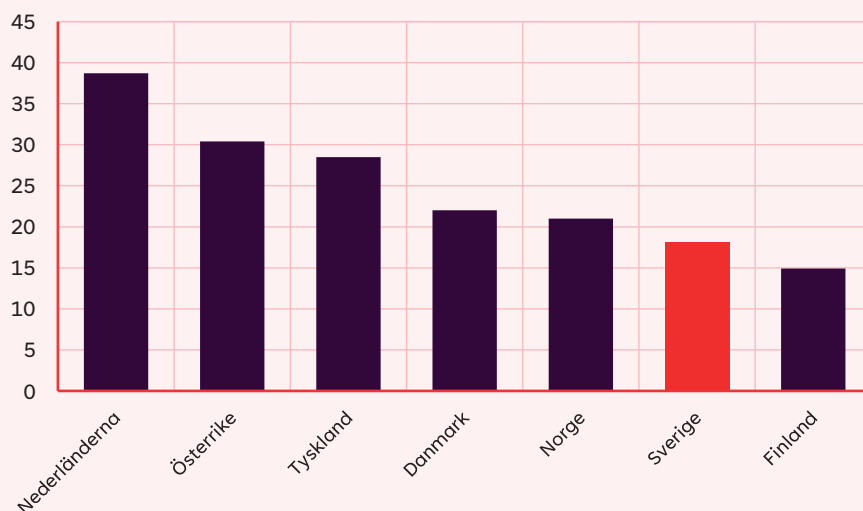
Källa: PWT 10.01 fram till 1995, Eurostat (LPI) fram till 2024.

En bidragande orsak till att Sverige har ett högt antal arbetade timmar per sysselsatt är att vi relativt våra jämförelseländer har en låg andel deltidsarbetande, även om det är små skillnader mellan de nordiska länderna.

DIAGRAM 2

Deltidsanställda

Andel av anställda (20-64 år), 2023

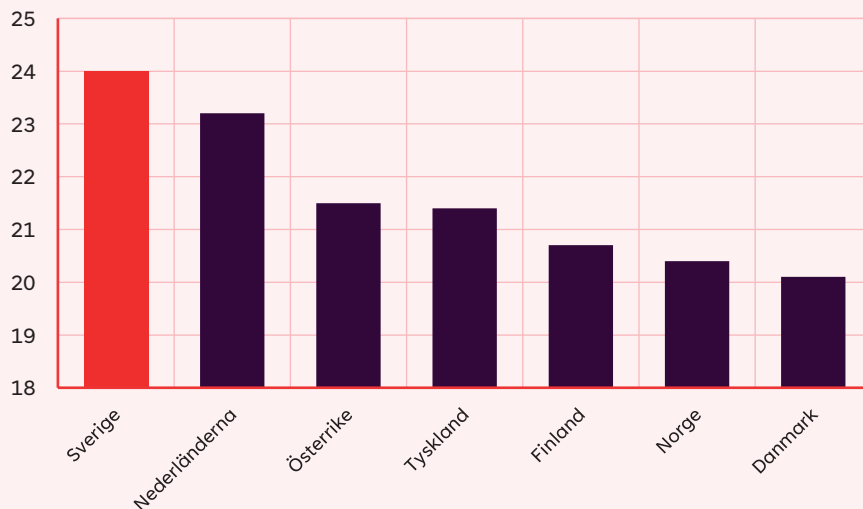
Källa: Eurostat (LFS).

Det är också så att deltidsanställda i Sverige generellt arbetar fler timmar per arbetsvecka än deltidsanställda i andra länder. I diagram 3 visas att deltidsanställda i Sverige arbetar i genomsnitt ungefär 4 timmar längre per vecka än deltidsanställda i Norge och Danmark.

DIAGRAM 3

Faktiskt arbetade timmar per deltidsanställd

Antal timmar per vecka, 2023

Källa: Eurostat (LFS).

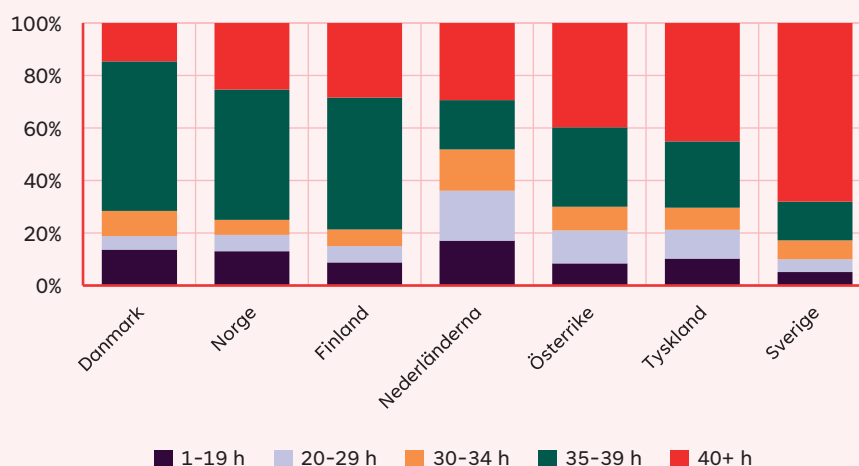
Vanligen arbetad tid

I relation till jämförelseländerna har Sverige många som arbetar heltid och de heltidsanställda har också långa normalarbetstider. Sett till andelen av alla anställda som vanligen arbetar 40 timmar eller mer ligger Sverige högst. Enligt OECD arbetar ungefär 60 procent av alla anställda mellan 15 och 64 år vanligtvis 40 timmar i veckan i Sverige. I Tyskland och Österrike arbetar drygt hälften av alla anställda vanligen 40-timmarsveckor, medan 40-timmarsveckor är ovanligt i Danmark och Norge.

DIAGRAM 4

Vanliga timmar arbetade efter intervall

Andel av alla anställda (15-64 år), 2023

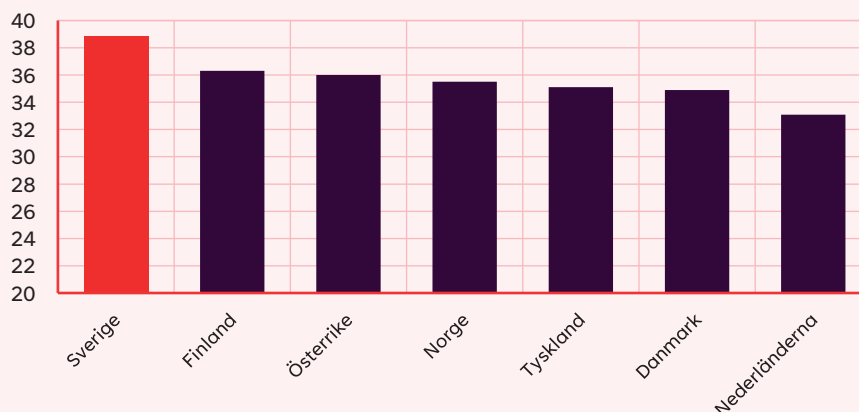
Källa: OECD.

Antalet vanligen arbetade timmar per anställd är fler i Sverige än i alla jämförelseländer. Oavsett om man mäter faktiskt arbetad tid via nationalräkenskaperna eller vanligen arbetad tid via arbetskraftsundersökningarna ligger Sverige därmed högst.

DIAGRAM 5

Vanligen arbetade timmar per anställd

Antal timmar per vecka (20-64 år), 2023

Källa: Eurostat (LFS).

Många svenskar arbetar

Svenskar arbetar alltså mest av de länder som har en arbetsmarknad som liknar vår. Däremot har de länder vi jämfört Sverige med generellt lägre genomsnittlig arbetstid per sysselsatt än resten av Europa. De längsta arbetstiderna finns i det forna Östblocket, på Balkan samt i Turkiet och Grekland.

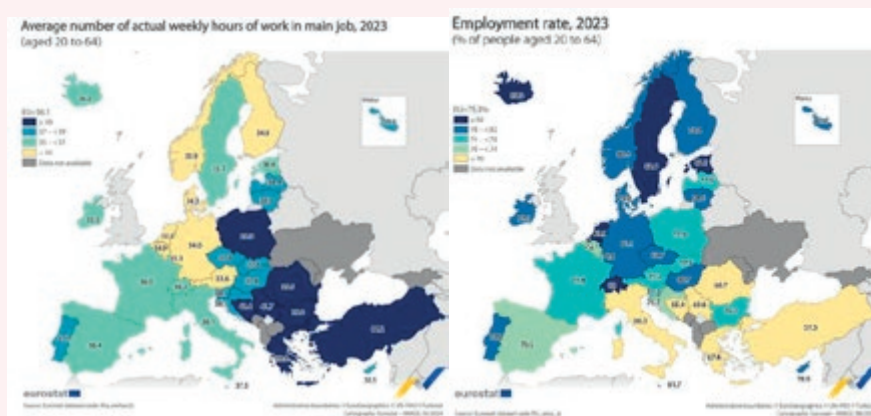
En förklaring till detta är att arbetstid per sysselsatt utgår från just antalet sysselsatta. Illustration 1 och tabell 1 nedan visar problemet med att ensidigt jämföra arbetade timmar per sysselsatt. Det finns ett tydligt samband mellan länder med hög sysselsättningsgrad (totalt och i synnerhet för kvinnor) och kortare genomsnittlig arbetstid per sysselsatt.

Eftersom ländernas skiljer sig åt så pass mycket är det missvisande att hävda att länder som Turkiet och Serbien arbetar mer.

ILLUSTRATION 1

Karta över sysselsättningsgraden och antalet faktiskt arbetade timmar

Procent och antal timmar per vecka (20-64 år)

Källa: Eurostat (LFS).

TABELL 1

Topp tre länder med högst arbetstid i Europa och Sverige

Sysselsättning i procent av hela befolkningen 20-64 år

Land	Syss. totalt	Syss. kvinnor	Faktiskt arbetad tid/vecka
Turkiet	57,3 %	38,0 %	44,2
Serbien	69,6 %	63,4 %	41,7
Grekland	67,4 %	56,5 %	39,8
Sverige	82,6 %	80,2 %	35,7

Källa: Eurostat (LFS).

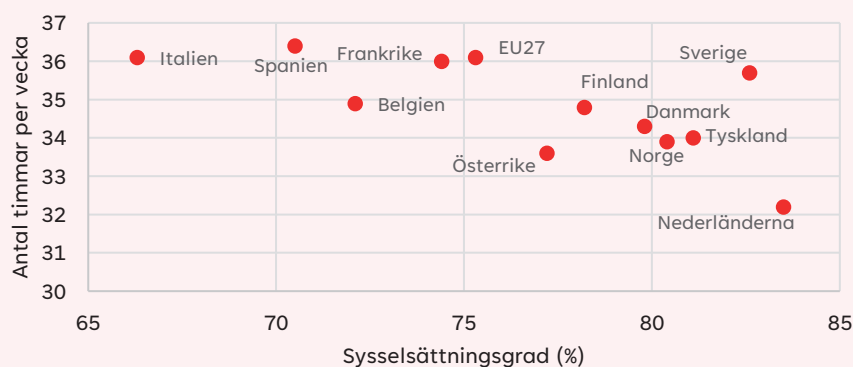
Om vi jämför Sverige med resten av Västeuropa är det tydligt att arbetstiden och deltagandet på arbetsmarknaden för svenskar sticker ut. Diagram 6 visar genomsnittlig faktisk arbetad tid per sysselsatt och sysselsättningsgraden i dessa länder.

I jämförelseländerna korrelerar högre sysselsättningsgrad med något färre antal arbetade timmar per vecka. För Sverige syns inte detta samband. Sverige ligger i det högre hörnet, med en relativt hög sysselsättningsgrad och ett relativt högt antal arbetade timmar per vecka per sysselsatt.

DIAGRAM 6

Genomsnittlig faktisk arbetad tid per sysselsatt och sysselsättningsgrad 2023

Antal timmar och procent för befolkningen 20-64 år

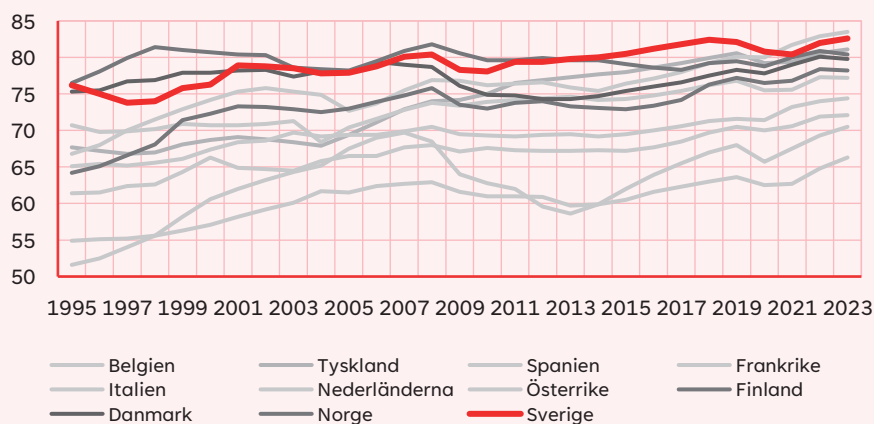
Källa: SCB/Eurostat.

År 2023 hade Sverige en sysselsättningsgrad på 82,6 procent bland personer mellan 20 och 64 år, vilket var högre än både Danmarks 79,8 procent och Tysklands 81,1 procent. I länder som Frankrike, Italien och Spanien var sysselsättningsgraden mellan 8 och 16 procentenheter lägre än i Sverige.

DIAGRAM 7

Sysselsättningsgrad över tid

Procent av befolkning (20-64 år)

Källa: Eurostat (LFS).

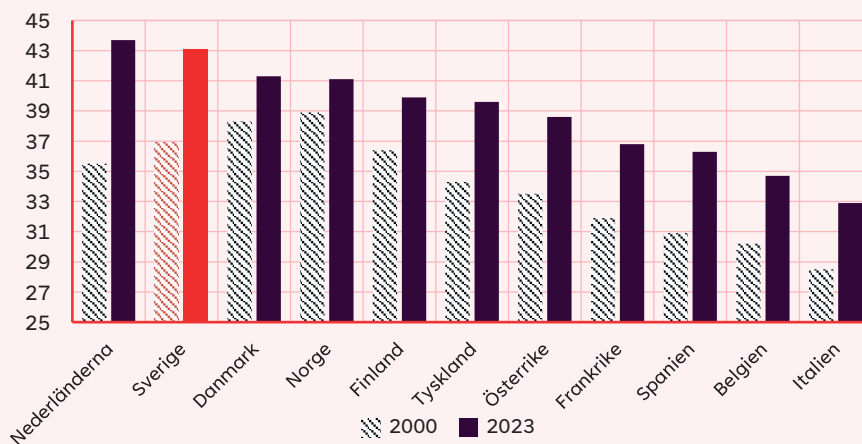
Ett långt arbetsliv

Den förväntade längden på arbetslivet i Sverige är, efter Nederländerna, högst i Europa. Svenskar förväntas arbeta i 43 år medan invånarna i andra europeiska länder så som Tyskland och Österrike förväntas arbeta 39 år och i Danmark 41 år. Arbetslivets förväntade längd har ökat med drygt sex år i Sverige sedan år 2000.

DIAGRAM 8

Genomsnittlig förväntad längd på arbetslivet

Antal år, år 2000 och 2023

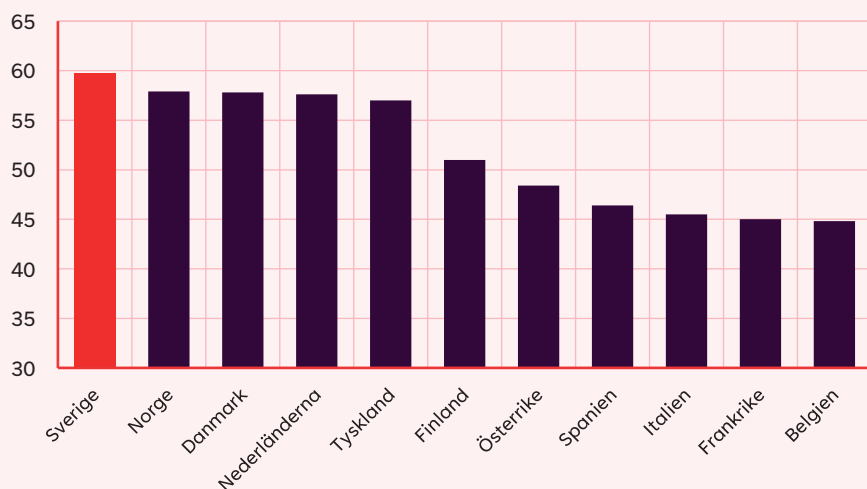
Anm: Förväntad längd på arbetslivet för en 15-åring.
Källa: Eurostat (LFS).

Vi arbetar högt upp i åldrarna och många äldre deltar på arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden för personer mellan 50-74 år är högst i Sverige.

DIAGRAM 9

Sysselsättningsgrad bland äldre

Procent av befolkning (50-74 år)

Källa: Eurostat (LFS).

Många kvinnor i arbete

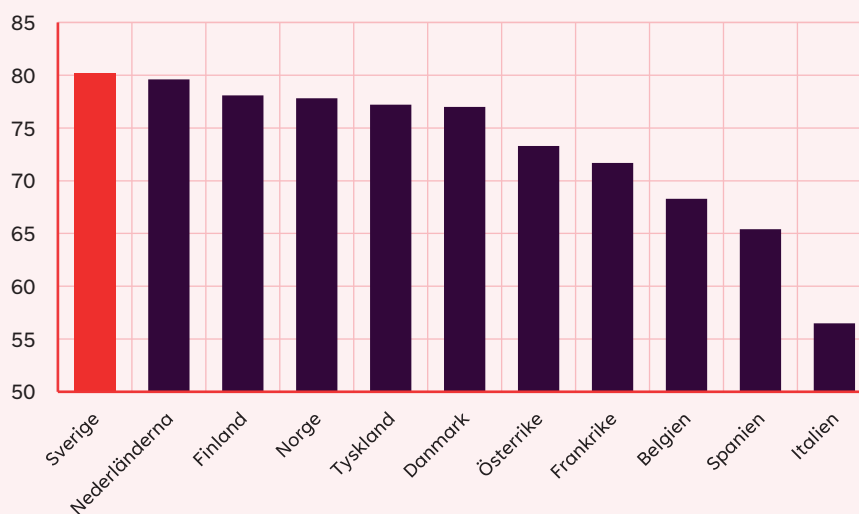
Sverige har sedan länge varit ett av de länder där kvinnor har högst deltagande på arbetsmarknaden. De jämförelseländer som användes i första delen av rapporten ligger generellt högt, men Sverige har fortsatt den högsta sysselsättningsgraden i Västeuropa.

Jämfört med länder så som Spanien och Italien, som har något högre faktiskt arbetad tid, är skillnaden i kvinnors sysselsättning stor. Sysselsättningsgraden för kvinnor mellan 20 och 64 år är drygt 80 procent i Sverige, medan motsvarande siffra för Spanien och Italien ligger på 65 respektive 56 procent.

DIAGRAM 10

Sysselsättningsgrad för kvinnor

Procent av befolkning (20-64 år)

Källa: Eurostat (LFS).

Så mycket arbetar Sverige

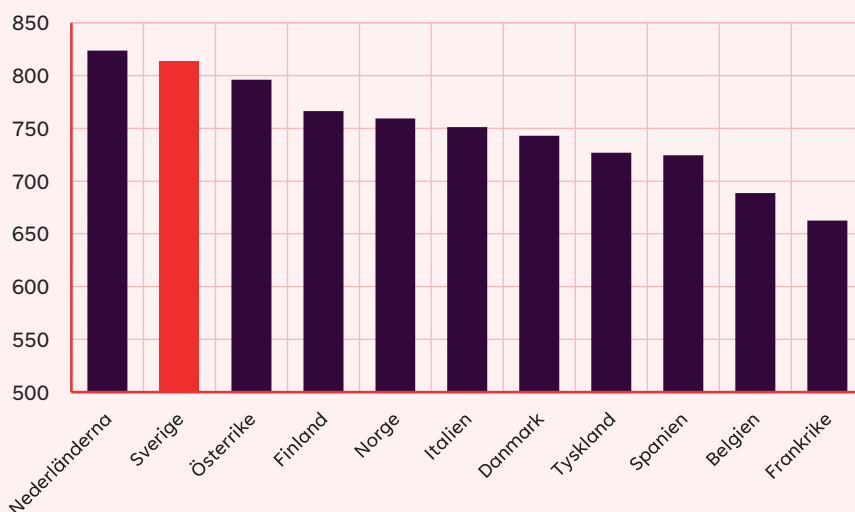
Det är missvisande att säga att Sverige och svenskar inte arbetar mycket och hänvisa till förenklande mått. Internationella arbetstidsjämförelser som baseras på antalet sysselsatta visar en felaktig bild av hur mycket ett land arbetar. Ett mått som baseras på befolkningen ger en bättre bild, vilket blir tydligt eftersom de länder med hög sysselsättningsgrad då hamnar i topp.

Sett till hela befolkningen arbetar svenskar något färre timmar per capita och år än Nederländerna, men fler timmar än befolkningen i alla andra jämförelseländer. Mellan Sverige och Danmark är skillnaden per capita 70 timmar per år.

DIAGRAM 11

Arbetade timmar per capita

Totalt antal timmar per land, hela befolkningen, 2023

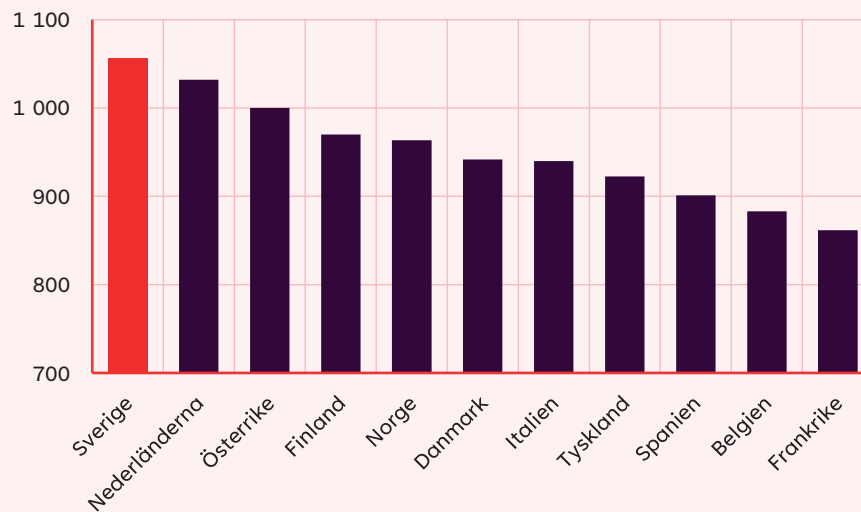

Källa: Eurostat (LPI).

Måttet genomsnittlig arbetstid per capita kan påverkas av att vissa länder har en åldrande befolkning. En mer rättvisande jämförelse blir därför hur många timmar ett land arbetar utslaget på befolkningen i arbetsför ålder. I bearbetningar av statistiken av arbetade timmar utifrån befolkningen mellan 15 till 79 år är antalet timmar högst i Sverige i jämförelse med de andra länderna. Runt hundra timmar fler per person och år jämfört med Norge och Danmark.

Arbetade timmar per capita

Totalt antal timmar per land, befolkningen mellan 15-79 år, 2023

Källa: Eurostat (LPI).

Måttet för arbetstid utifrån befolkning sammanfattar rapportens tidigare resonemang om att Sverige arbetar mycket. I enlighet med tidigare redogörelser utifrån mått om faktiskt arbetad tid per sysselsatt, veckoarbetstid totalt sett och antalet timmar per deltidsanställd, samt hög sysselsättningsgrad och långt arbetsliv, ligger Sverige högst i förhållande till jämförbara länder.

Bilaga

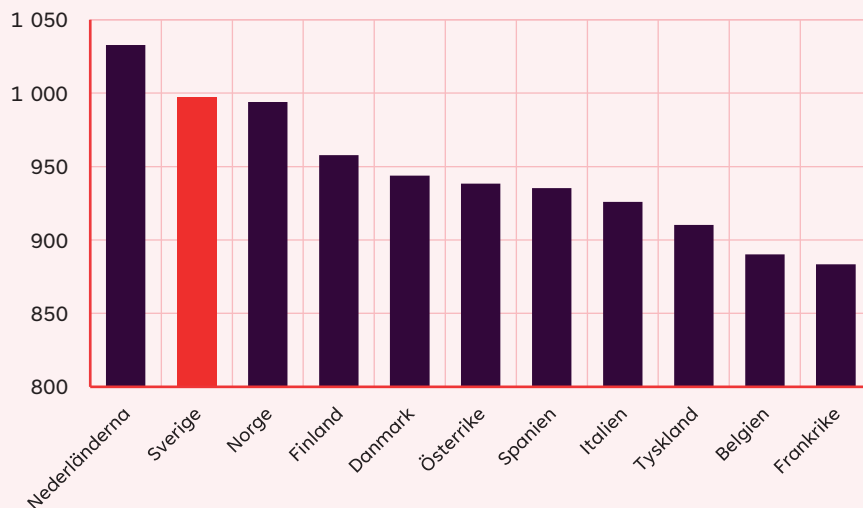
OECD i stället för Eurostat

Den här rapporten har använt sig av Eurostat som datakälla för den genomsnittliga årsarbetstiden. Det innebär att årsarbetstiden är mätt genom nationalräkenskaperna. OECD använder sig av ett justerat mått där vissa länder, däribland Sverige, har en kortare årsarbetstid. Rankingen för Sveriges del påverkas dock inte av beslutet att använda nationalräkenskaperna; Sverige hamnar i toppen även om OECD-data används, vilket diagram 13 nedan visar.

DIAGRAM 13

Genomsnittligt antal arbetade timmar

Faktiskt arbetade timmar per person i åldersgruppen 15-74 år per år, år 2023

Anm: Belgiens årsarbetstid kommer från år 2022.

Källa: OECD samt egna beräkningar.

Mars 2025

ISBN 978-91-566-3735-3

www.lo.se